

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Гданський Університет (Польща)
Поморський університет у Слупську (Польща)
Запорізький національний університет
Західноукраїнський національний університет
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»
Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної
освіти» Дніпропетровської обласної ради
Комунальний заклад
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Національна академія Національної гвардії України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
Національний університет цивільного захисту України
Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

III Всеукраїнської науково-практичної конференції
«ЕКОНОМІКА ТА ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ:
НОВІ ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ»

11-12 червня 2026 року
м. Харків

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ**

ЕКОНОМІКА ТА ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ

**МАТЕРІАЛИ
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
11-12 червня 2026 року**

Харків 2026

Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 11–12 червня 2026 р.) / за заг. ред. С. М. Домбровської. Харків : Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут», 2026. 823 с.

Редакційна колегія:

ДОМБРОВСЬКА Світлана Миколаївна – доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України, проректор з наукової роботи Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»;

ШВЕДУН Вікторія Олександрівна – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри економіки та публічного управління Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»;

ЛЕБЕДЧЕНКО Віра Віталіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та публічного управління Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»;

ТЮРИНА Діна Миколаївна – доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри економіки та публічного управління Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»;

КАРПЕКО Надія Миколаївна – кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри економіки та публічного управління Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут».

У матеріалах III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення» висвітлено результати наукових досліджень з актуальних проблем економіки, публічного управління та адміністрування, державної політики, регіонального розвитку, цифрової трансформації, забезпечення національної та економічної безпеки, відновлення територіальних громад, розвитку людського капіталу, соціально-економічних процесів в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови України, а також сучасних тенденцій розвитку освіти, науки, інновацій та підприємництва.

Для наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, фахівців-практиків, громадських діячів та всіх, хто цікавиться проблемами розвитку економіки та публічного управління.

Матеріали конференції друкуються в авторській редакції. Відповідальність за зміст, достовірність наведених фактів, статистичних даних, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори.

РЕЛЕВАНТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ ІНДИКАТОРІВ У МОДЕЛЯХ ІМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА	424
34. <i>Липовий О.П.</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.....	426
35. <i>Ліхоносова Г.С., Алмазова П.</i> МЕТОДИКА РОЗРОБКИ НАПРЯМІВ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	428
36. <i>Ліхоносова Г.С., Чернобузова С.</i> ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ КОШІВ ПІДПРИЄМСТВА	432
37. <i>Ломовських Л.О.</i> ФОРСАЙТ-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	436
38. <i>Ляшук Н. О.</i> ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНДИКАТИВНОГО ПЛАНУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ: РОЗПОДІЛ ПОВНОВАЖЕНЬ МІЖ РІВНЯМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	438
39. <i>Макаренко О. М.</i> МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНДИКАТИВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ.....	441
40. <i>Малець А. О., Гребенікова О. В.</i> СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОБОВ'ЯЗКОВИХ ВИДІВ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	444
41. <i>Мамонов К. А., Пруненко Д. О., Фролов В. О., Фролов С. О.</i> ФОРМУВАННЯ СТЕЙКХОЛДЕРНО-ОРІЄНТОВАНОЇ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	448
42. <i>Мельник Т. О.,</i> ІНСТРУМЕНТ «CROWD INVESTING» ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ	450
43. <i>Миронець М.А.</i> КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ РЕСУРСНО-КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	454
44. <i>Москаленко Т. М., Гребенікова О. В.</i> СУЧАСНИЙ АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА	457
45. <i>Орлова Н. С., Орлов Д. Ю.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦИФРОВОГО ВРЯДУВАННЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	461
46. <i>Пазинич В.О., Кузьмінська О.Е.</i> МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА	464
47. <i>Панасейко В. І., Ортіна Г. В.</i> УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ НА ЗАСАДАХ ESG-ПІДХОДУ .	466
48. <i>Переселков В. І., Філіпковська Л. О.</i> КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	469

49. <i>Попов О. С.</i> ОЦІНКА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ ІЗ УРАХУВАННЯМ ВОЄННИХ РИЗИКІВ.....	473
50. <i>Прокопенко Н.І., Павлов І.О.</i> ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ ДЛЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	477
51. <i>Рибалко-Рак Л.А., Васильєва В.В.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АДАПТАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ.....	479
52. <i>Садовський О. О.</i> ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ: АДАПТАЦІЯ РЕФОРМ ДО УМОВ ВОЄННОГО ЧАСУ	483
53. <i>Савченко І. Г.</i> ПРО ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ ТА ЇХ НАСЛІДКИ.....	486
54. <i>Санду А.Ю., Височин І.В.</i> МЕТОДИ ЗБІЛЬШЕННЯ СЕРЕДНЬОГО ЧЕКУ В РИТЕЙЛІ.....	488
55. <i>Семененко О. М., Ортіна Г. В.</i> СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	491
56. <i>Семенов М.Р., Скачкова І.А.</i> ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИМИ СТОРОНАМИ ПРОЄКТУ	495
57. <i>Сичов В. А.</i> ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ПУБЛІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ПІСЛЯКРИЗОВОГО ВІДНОВЛЕННЯ	497
58. <i>Ткач С. Ю., Нечипоренко К.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УМОВАХ РИНКОВОЇ МІНЛИВОСТІ.....	500
59. <i>Хмара В. В.</i> ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РОЛЬ У ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ.....	504
60. <i>Хмельницький А.В.</i> КОЛАБОРАЦІЯ ЦИФРОВОЇ ДЕРЖАВИ ІЗ ПОКОЛІННЯМ ЦИФРОВИХ НОСІЇВ.....	507
61. <i>Ходарєв Я.М., Шабельник Т.В.</i> ОЦІНКА ВПЛИВУ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ НА СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ БАНКІВ: АДАПТАЦІЯ БАНКІВСЬКИХ СТРАТЕГІЇ ПІД ЧАС ШОКОВИХ ПОДІЙ	509
62. <i>Чередніченко Ю.Г.</i> АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	512
63. <i>Черпаха А.В., Гребенікова О. В.</i> МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	515
64. <i>Чеховська Є. Є., Гановський В. Л.</i> ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ЗАЛУЧЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	519
65. <i>Школьна О. В., Лозинська Т. М.</i> АДМІНІСТРУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНИХ РІШЕНЬ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ: БАЛАНС МІЖ НОРМАТИВНИМИ ВИМОГАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ГРОМАДИ	522

Попри складну економічну ситуацію, війна одночасно стала каталізатором окремих структурних змін в економіці України. Насамперед це стосується цифровізації бізнес-процесів, розвитку електронних сервісів та прискорення інтеграції України у європейський економічний простір.

Однією з позитивних змін стала цифровізація державних послуг. Використання електронних сервісів спростило взаємодію бізнесу з державними органами та дозволило частково зменшити бюрократичне навантаження. Зокрема, розвиток цифрових сервісів дозволив підприємствам швидше отримувати адміністративні послуги та скоротити часові витрати на бюрократичні процедури. В умовах війни це стало особливо важливим для підтримання безперервності роботи бізнесу.

Водночас залучення інвестицій в умовах війни залишається складним і довгостроковим процесом. Навіть за наявності міжнародної підтримки рівень інвестиційної активності значною мірою залежатиме від безпекової ситуації, стабільності економічної політики та швидкості післявоєнного відновлення країни. За оцінками RDNA5 оприлюдненої Урядом України, Групою Світового банку, Європейською Комісією та Організацією Об'єднаних Націй, станом на 31 грудня 2025 року, потреби України у післявоєнному відновленні вже оцінюються у 588 мільярдів доларів США, що формує значний потенціал для майбутніх інвестиційних проєктів [7].

Підсумовуючи, війна суттєво ускладнила процес залучення міжнародних інвестицій в Україну та посилила економічні ризики для бізнесу. Водночас окремі сектори економіки, зокрема ІТ та цифрові послуги, продемонстрували вищу адаптивність до кризових умов. У сучасних умовах важливе значення для підтримання інвестиційної активності мають безпекова стабільність, державна підтримка бізнесу та продовження інституційних реформ.

Література

1. Національний банк України. Коментар щодо зміни реального ВВП у 2022 році [Електронний ресурс]. – URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/komentar-natsionalnogo-banku-schodo-zmini-realnogo-vvp-u-2022-rotsi?> (дата звернення: 25.05.2026).
2. Nowinska A., Roslyng Olesen T. Inter-state war dynamics and investment: Insights from the Russia-Ukraine war. *Journal of Business Research*. 2024. Т. 186. 114911. URL: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1\(63\).201-209](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1(63).201-209) (дата звернення: 06.05.2026).
3. Міністерство фінансів України. Прямі іноземні інвестиції в Україну (статистика 2022) [Електронний ресурс]. – URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2022/> (дата звернення: 25.05.2026).
4. UkraineInvest. IT services export of Ukraine (2022) [Електронний ресурс]. – URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/en/news/03-02-2023/> (дата звернення: 25.05.2026).
5. Міністерство економіки України. Релокація бізнесу в Україні: результати державної програми [Електронний ресурс]. – URL:

<https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=d152dcfe-7bde-49df-a69a-8d7f9586fc13> (дата звернення: 25.05.2026).

6. Savchenko M., Степанюк В. ATTRACTION OF FOREIGN INVESTMENTS IN THE ECONOMY OF UKRAINE: TRENDS, PROBLEMS AND PROSPECTS OF POST-WAR RECONSTRUCTION. Actual Problems of Economics. 2024. Т. 1, № 276. С. 6–15. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-276-6-15> (дата звернення: 06.05.2026).

7. United Nations Development Programme (UNDP). Оновлена оцінка потреб України на відновлення та відбудову [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/opublikovano-onovlenu-otsinku-potreb-ukrayiny-na-vidnovlennya-ta-vidbudovu> (дата звернення: 25.05.2026).

УДК 351.84

АДМІНІСТРУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНИХ РІШЕНЬ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ: БАЛАНС МІЖ НОРМАТИВНИМИ ВИМОГАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ГРОМАДИ

Школьна О. В., здобувачка другого
(магістерського) рівня вищої освіти
D4 Публічне управління та адміністрування,
Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: **Лозинська Т. М.**, д-р наук з держ. управ., професор,
професор кафедри економіки та публічного управління,
Полтавський державний аграрний університет

У сучасних умовах розвитку публічної сфери на принципах субсидіарності (або «proximity» – доступності за місцем проживання) [1] якість надання медичних послуг безпосередньо залежить від доступності середовища. Медичні та соціальні послуги, які повинні надаватися якнайближче до місця проживання людини, обумовлюють необхідність мінімізації бар'єрів доступу до них, що передбачає:

- фізичну доступність (безбар'єрність);
- фінансову доступність;
- інформаційну зрозумілість;
- організаційну зручність.

Принцип субсидіарності є ключовим для прийняття публічних інклюзивних рішень, оскільки забезпечує реалізацію конституційних прав людини, зважаючи на їх життєві обставини, які значно погіршуються в умовах війни:

- наявність людей з інвалідністю або маломобільних груп населення, які часто не можуть долати значні відстані;
- віддаленість громад, що обумовлює обмежений доступ до спеціалізованої допомоги;

– виникнення додаткових бар'єрів (транспорт, кошти, інформація) для соціально вразливих груп.

Отже, перед суб'єктами публічної влади стоїть не лише завдання створення доступного середовища, а й управління безбар'єрністю, що є складним організаційно-функціональним процесом врахування запитів різних груп населення, зокрема ветеранів війни, на підставі дотримання стандартів виконання будівельних робіт. Важливою складовою цього процесу на даному етапі є інтеграція фізичної доступності в цифрову структуру громади [2]. Для того, щоб принцип субсидіарності дотримувався, в громадах мають дбати про модернізацію медичної сфери, звертаючи увагу на:

- територіальне планування мережі медичних закладів;
- транспортну доступність (підвезення пацієнтів);
- цифровізацію управління (онлайн-консультації, електронні черги, телемедицина);
- організацію виїзних послуг;
- адаптацію інфраструктури (інклюзивний дизайн).

В усіх громадах України, зокрема і в Полтавській територіальній громаді, процес модернізації лікувальних установ підпорядковується суворим державним стандартам, які є обов'язковими для виконання адміністрацією: ДБН В.2.2-40:2018 регулює базові параметри інклюзивності будівель (пандуси, входні групи) [2]; ДБН В.2.2-10:2022 містить оновлені вимоги до навігації та санітарно-гігієнічного облаштування лікарень (діє з 01.03.2023) [3]. Нормативні вимоги щодо інклюзивності публічних рішень підтверджені також ратифікацією Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, яка не створює нових прав, а гарантує реалізацію вже існуючих прав без дискримінації, серед яких і право на охорону здоров'я (доступні медичні послуги) [4].

Дослідження практичної організаційної діяльності Комунального підприємства «4-А міська клінічна лікарня імені Леоніда Куредова» та комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня імені М.В. Скліфософського Полтавської обласної ради» свідчить про домінування лінійної моделі управління. Рішення щодо реконструкції приймаються керівником закладу на основі інженерних розрахунків та погоджуються з Департаментом охорони здоров'я. При цьому існують суттєві відмінності у джерелах фінансування.

Орган місцевого самоврядування громади (Полтавська міська рада) – цивільний кейс – часто фінансує ремонтні роботи за рахунок спеціальних фондів (власних доходів лікарні) та міського бюджету. Хоча загальна програма охорони здоров'я громади на 2026 рік передбачає виділення на неї 550 млн грн, фінансування безбар'єрності часто здійснюється за принципом «вимушеної ліквідації прогалин». Полтавська обласна військова адміністрація (військовий кейс) залучає ресурси через цільові програми (як-от «Рух без бар'єрів» із бюджетом 141 млн грн) та грантові проєкти. Загальна модель взаємодії між муніципальним і регіональним органами публічної влади ґрунтується на розподілі повноважень і відповідальності, де:

- міська рада відповідає за управління комунальними медичними закладами;
- військова адміністрація координує державну політику, безпеку та ресурси;
- рішення часто приймаються через переговори та узгодження.

При цьому міська рада фінансує утримання лікарень, і розробляє місцеві програми охорони здоров'я, а військова адміністрація перерозподіляє державні ресурси та залучає міжнародну допомогу та проєкти [5]. Наприклад, ОВА виступає бенефіціаром міжнародних програм і передає ресурси громадам, у тому числі для медичної сфери. За допомогою подібної колаборації досягається баланс між чинними нормативними вимогами щодо формування безбар'єрного простору і фінансовими можливостями громад.

В умовах інформаційного суспільства управління безбар'єрністю переходить у цифрову площину. Використання відкритих даних та спеціалізованих платформ, як «ЛУН Місто. Безбар'єрність», дає змогу пацієнтам заздалегідь оцінити рівень інклюзивності закладу [6]. У контексті підвищення ефективності публічного управління цифровізація стає інструментом зовнішнього аудиту: цифрові карти та дашборди НСЗУ висвітлюють реальний стан лікарень, що змушує адміністрацію приділяти більше уваги стандартам ДБН [2; 3].

Під час адміністрування інклюзивних рішень важливо уникати суб'єктивного підходу, оскільки в медичній практиці завжди виникають «конфлікти потреб», як-то вибір між електросушаркою для рук (яка може бути звуковим тригером для людей із ПТСР) та паперовими рушниками (що створюють труднощі для пацієнтів із сенсорними або ментальними порушеннями). Аналогічні проблеми виникають при використанні глянцевої таблички (відблиски для людей з частковою втратою зору) або некоректної тактильної плитки (бар'єр для осіб на протезах), тому в публічному управлінні безбар'єрністю виникає необхідність дотримуватися багатоваріантності рішень, що, безумовно, може сприяти зростанню витрат.

У результаті дослідження встановлено, що ефективність публічного управління безбар'єрністю в медичній галузі залежить від переходу до системного адміністрування, яке базується на таких засадах:

- забезпеченні відкритого моніторингу за використанням коштів спеціальних фондів медичних закладів та цільових бюджетних програм, що дозволить уникнути фінансування інклюзії за «залишковим принципом» та забезпечить раціональний розподіл ресурсів між об'єктами громади [7].

- дотриманні адміністрацією закладу державних будівельних норм [2; 3], що дозволить самостійно розв'язувати «конфлікти потреб» (наприклад, між акустичним комфортом ветеранів із ПТСР та вимогами санітарної гігієни), не покладаючись на суб'єктивні оцінки, а забезпечуючи універсальний підхід, визначений нормативно;

- висвітленні даних про рівень інклюзивності лікарень на популярних цифрових платформах (на прикладі «ЛУН Місто. Безбар'єрність» або

інтерактивних карт НСЗУ), оскільки цифровізація безбар'єрності забезпечує право пацієнта на інформацію та стає інструментом публічного моніторингу якості управлінських рішень адміністрації;

– зміщенні фокусу публічного управління на попереднє проектування та впровадження принципів «Універсального дизайну» на рівні стратегії розвитку закладу, що дозволить створювати простір, який є зручним для всіх груп населення – від пацієнтів із сенсорними порушеннями до ветеранів на протезах, без необхідності подальшої дороговартісної адаптації.

Література

1. Shkvarok A. K. Frontline Proximity and Mental Health: Research on the Correlation Between the Levels of Anxiety, Depression and Residence. *Innovations in Medicine and Pharmacy: Contribution of Young Scientists: Scientific and Practical Conference*, Februar, 28.02.2025. P. 178-179. URL: <https://mmj.nmuofficial.com/index.php/journal> (дата звернення 30.04.2026)
2. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Київ: Мінрегіон України, 2018. Портал єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. URL: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3192362160978134152?doc_type=2 (дата звернення: 30.04.2026).
3. ДБН В.2.2-10:2022. Заклади охорони здоров'я. Київ: Міністерство розвитку громад та територій України, 2022. Портал єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. URL: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3508997870881604750?doc_type=2 (дата звернення: 30.04.2026).
4. Про ратифікацію Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї: Закон України від 16.12.2009 № 1767-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-17?lang=uk#Text> (дата звернення: 30.04.2026).
5. Офіційний сайт Департаменту охорони здоров'я Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <http://uoz.gov.ua/2025/01/03/%D0%B2%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80-%D0%BB%D0%B8%D1%81%D0%B0%D0%BA-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2-%D0%B3%D0%B0/> (дата звернення: 30.04.2026).
6. Довідник безбар'єрності: посібник з інклюзивної взаємодії; за ініціативи О. Зеленської. 2021. 9 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2022/01/21/Dovidnyk.Bezbaryernosti.21.01.22.pdf> (дата звернення: 30.04.2026).
7. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80?lang=uk#Text> (дата звернення: 30.04.2026).